

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ «ГРАНІ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**«ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ
ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ
МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ НА
ВИЇЗНИХ ЗАНЯТТЯХ ГУРТКА
«Повітряні змії»**

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

Підготував:
керівник гуртка «Повітряні змії»

Павлік О. П.

м. Запоріжжя, 2020 рік

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I	
1.1. Особливості розвитку дітей молодшого підліткового віку (10 -14 років)	4
1.2. Методи і форми організації навчального процесу з метою формування життєвих цінностей під час гурткової роботи	6
РОЗДІЛ II Методика й організація проведення виїзного заняття	9
ВИСНОВКИ	10
ЛІТЕРАТУРА	11
Додатки	12

ВСТУП

Сьогодні ставить перед освітянами загальне завдання суттєвої перебудови системи виховання дітей. Найважливішим з цих принципів є посилення уваги до особистості кожної людини як до вищої соціальної цінності; формування у дитини мотивації всебічного та гармонійного розвитку тощо.

Саме методика освітнього процесу закладів позашкільної освіти має змогу формувати у гуртківців загальнолюдські гуманістичні цінності, забезпечувати виховання творчої особистості, здатної самостійно приймати рішення і реалізувати їх у процесі життєдіяльності.

При побудові педагогічної моделі необхідно спиратися на фундаментальні роботи щодо формування системи цінностей (П. Ігнатенко, О. Вишневський, М. Грицишин), концепції гуманістичного виховання (В. Сухомлинський, А. Маслоу, Д. Роджерс, Л. Новікова), концепція фізичного виховання школярів (Б. Ведмеденко, М. Зубалій, Б. Шиян, С. Цвек).

Мета розробки - розкрити методи формування життєвих цінностей під час виїзних навчальних занять гуртка.

Актуальність методичної розробки визначається формуванням у підлітків життєвих цінностей під час виїзних навчальних занять.

Ступінь розробленості даної проблеми в науково-педагогічній та методичній літературі, особливо в позашкільній методичній літературі занизький, хоч і спирається на загальну методику викладання.

Навчально-практична цінність міститься у підборі дидактичного матеріалу (конспекти занять) з використанням орнаментики та міфічних оповідань, козацьких легенд, що формує основні життєві цінності, ключові компетенції молодшого підліткового віку.

РОЗДІЛ I Особливості розвитку дітей молодшого підліткового віку (10 -14 років)

1.1 Особливості розвитку дітей молодшого підліткового віку

Середній шкільний вік (від 10 - 11 до 14 років) – перехідний від дитинства до юності. Він співпадає з навчанням у школі другого ступеня (V - IX класи) і характеризується загальним піднесенням життєдіяльності та глибокою перебудовою всього організму. Період надзвичайно складний як для самого підлітка, так і для оточуючих його людей.

У цьому віці здійснюється бурхливе зростання й розвиток всього організму. Здійснюється інтенсивне зростання тіла в довжину (у хлопчиків за рік буває зростання на 6 - 10 см., а у дівчат — на 6 -8 см.). Продовжується процес окостеніння скелету, помітно міцніють м'язи. Розвиток внутрішніх органів здійснюється нерівномірно. Нерівномірність фізичного розвитку дітей середнього шкільного віку виявляє вплив на їхню поведінку: вони часто надмірно жестикулюють, їхні рухи поривчасті, недостатньо скоординовані.

У підлітковому віці продовжує розвиватись нервова система. Мозок підлітка за вагою і об'ємом мало чим відрізняється від мозку дорослої людини. Зростає роль свідомості, поліпшується контроль кори головного мозку над інстинктами й емоціями. Однак, процеси збудження все ще переважають над процесами гальмування, тому для підлітків характерна підвищена збудливість.

Сприймання підлітка більш цілеспрямоване, планомірне й організоване, ніж у молодшого школяра. Інколи воно характеризується витонченістю і глибиною, а, інколи, - поверховістю. Визначальне значення має ставлення підлітка до об'єкта сприймання. Невміння пов'язувати сприймання навколишнього життя з навчальним матеріалом - характерна особливість учнів середнього шкільного віку.

Характерна риса уваги дітей середнього шкільного віку - її специфічна вибірковість: цікаві уроки чи цікаві справи надзвичайно захоплюють підлітків і вони можуть довго зосереджуватися на одному матеріалі чи явищі. Однак, легка збудливість, цікавість до надзвичайного, яскравого часто є причиною мимовільного перенесення уваги. Виправдовує себе така організація навчально-виховного процесу, коли у підлітка немає ні бажання, ні часу, ні можливості відволікатися на сторонні справи.

У підлітковому віці здійснюються суттєві зрушення в розумовій діяльності. Мислення стає більш систематизованим, послідовним, зрілим. Поліпшується здатність до абстрактного мислення, змінюється

співвідношення між конкретно-образним і абстрактним на користь останнього. Мислення підлітка набуває нової риси - критичності. Підліток бездумно не спирається на авторитет учителя чи підручника, він прагне мати власну думку, схильний до дискусії й заперечень. Середній шкільний вік є найсприятливішим для розвитку творчого мислення. Щоб не втратити можливості сензитивного періоду, потрібно постійно пропонувати учням вирішувати проблемні завдання, порівнювати, виділяти головне, знаходити спільні й відмінні риси, причинно-наслідкові залежності.

Розвиток мислення здійснюється у нерозривному зв'язку зі зміною мови підлітка. Воно має помітну тенденцію до правильних визначень понять, логічних обґрунтувань. Частіше зустрічаються речення зі складною синтаксичною структурою, мова стає образною і виразною.

У підлітковому віці здійснюється інтенсивне моральне й соціальне формування особистості. Однак, світогляд, моральні ідеали, система оціночних суджень, моральні принципи, якими керується школяр у своїй поведінці, ще не набули стійкості, міцності, їх легко руйнують думки товаришів, суперечності життя. Отже, вирішальна роль тут належить правильно організованому вихованню. В залежності від того, який моральний досвід здобуде підліток, буде формуватися його особистість.

Особливе значення в моральній і соціальній поведінці підлітків мають почуття. Вони стають усвідомленими і сильними (у молодших школярів імпульсивні). Свої почуття підлітки виявляють надзвичайно бурхливо, інколи афективно. Багато педагогів і психологів вважають підлітковий вік періодом тяжкої кризи. Це пояснює упертість, егоїзм, замкненість, заглиблення в себе, спалахи гніву. Підлітковий вік називають також віком катастроф. Тому так важливо турботливо ставитися до духовного світу, виявленню почуттів підлітків.

Дослідження внутрішнього світу підлітків свідчать, що однією з найсерйозніших проблем середнього шкільного віку є неузгодженість переконань, моральних ідей, з одного боку, з вчинками, поведінкою, - з іншого. Наміри, зазвичай, благородні, а вчинки – далеко не завжди прекрасні.

Моральні ідеали й переконання підлітків формуються під впливом різноманітних факторів і тому дуже різноманітні. Поряд з позитивно орієнтованими якостями зустрічаються немало хибних, незрілих і навіть аморальних уявлень. Підлітки-хлопці схильні вибирати своїми кумирами сильних, мужніх сміливих людей. Привабливими можуть стати для них «супер герої» і розбійники. Наслідуючи їх у житті підлітки втрачають межу між реальністю і «супергеройством».

У нинішніх дівчат-підлітків також немало хибних ідеалів. Дослідження показують помітне зниження акцентів з традиційно-позитивних моральних цінностей на уявні, хибні і навіть антисоціальні. Чимало дівчат-підлітків не засуджують проституцію, спекуляцію, дармоїдство, пишаються своїми знайомими з правопорушниками.

В кінці підліткового періоду перед школярами реально постає проблема вибору професії. Більшість підлітків правильно розуміє сутність чесною і добросовісної праці, відповідально ставляться до майбутнього. Однак, ідеал чесного працівника перестав бути привабливим. Звичайно, не останню роль тут відіграли ті соціальні, економічні, ідеологічні та інші зрушення, що відбулися в Україні в останні десятиріччя.

Виховна робота з школярами середнього віку - найважливіше й найскладніше з нинішніх завдань.

1.2 Методи і форми організації навчального процесу з метою формування життєвих цінностей під час гурткової роботи

Вільний та всебічний розвиток особистості є не тільки високим соціальним ідеалом, але й важливою умовою становлення суспільства, яке орієнтується на універсальні, гуманістичні та демократичні цінності.

У зв'язку з політичними, економічними й соціокультурними змінами, що відбуваються в нашому суспільстві у всіх сферах його життя, значно змінилися зміст та форми культурно-дозвілєвої діяльності, які мають велику силу смислового та емоційного впливу на особистість.

Сучасні методи і форми культурно-дозвілєвої діяльності школярів обумовлений потребами суспільства в розширенні демократії та гласності, удосконаленням суспільних відносин, розвитком різнобічних здібностей учнівської молоді, продуктивним проведенням їх дозвілля.

Сучасні методи організації культурно-дозвілєвої діяльності школярів

В організації культурно-дозвілєвої діяльності школярів сьогодні виділяють такі основні методи:

- **Методи гри й ігрового тренінгу.** Гра виявляє знання, інтелектуальні сили. Вона показує рівень організаторських здібностей учнів, розкриває творчий потенціал кожного учня.

- **Методи театралізації.** Дозвілля учнів має нескінченну безліч сюжетів і соціальних ролей. Метод театралізації реалізується через особливий словник

спілкування, обряди, ритуали. Театралізація знайомить учнів з різноманітними сюжетами життя.

•**Метод змагання.** Змагання – внутрішня „поштовх” для розвитку творчих сил, стимулювання до пошуку, відкриття, перемог над собою.

•**Метод рівноправності.** Він заснований на спільній діяльності дітей і дорослих „на рівних”. Педагоги-організатори, соціальні педагоги, учні – рівноправні члени шкільного клубу, драмгуртка, творчих об’єднань, заснованих на демократичному, гуманізованому спілкуванні.

•**Методи ситуацій,** що виховують, тобто покликаних до життя процедур, самореалізації, довіри, уявної довіри, недовіри, організованого успіху та ін. Ситуація, яка виховує, – це ситуація що спеціально створюється вихователем. Імпровізація – дія, не усвідомлена й не підготовлена заздалегідь, експромт, вона базується на синдромі наслідування з привнесением свого авторського початку.

•**Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи.** У педагогічній літературі прийнята така класифікація форм організації виховання, в основу якої покладено кількість учнів, які беруть участь у виховному заході. Розрізняють масові, групові та індивідуальні форми. До масових форм виховної роботи належать: тематичні вечори, вечори запитань і відповідей, конференції, тижні різних предметів, зустрічі з видатними людьми, огляди, конкурси, олімпіади, туризм, фестивалі, виставки стінної преси тощо.

•**Масові форми роботи.** Найпоширеніші форми масової виховної роботи - це конференції, вечори, зустрічі, кінофестивалі.

Конференція - допомагає учням глибоко зрозуміти зміст та образи твору, особливості мови та стилю, більше знати про особистість письменника, дати правильну естетичну оцінку подіям, описаним у творі.

Тематичні вечори – присвячуються суспільно-політичним подіям, державним святкам, пам'ятним і знаменним датам у житті народів України. Цінність тематичного вечора полягає в тому, що в його підготовці та проведенні беруть участь самі учні, вони проявляють ініціативу, самостійність, ерудованість у виборі теми, запрошують гостей, оформляють приміщення, готують книжкові виставки, художню самодіяльність, підбирають кінофільми тощо.

Вечори запитань і відповідей — одна з ефективних форм організації виховання учнів, це цікавий і живий засіб роз'яснення школярам, командні тренування, клубні проекти тощо. Найважливіші функції різноманітних

питань внутрішнього і міжнародного життя України, виробництва, науки, техніки, культури, спорту, явищ природи.

Сократівські бесіди — колективні роздуми над життєво важливою світоглядницькою проблемою.

Відкритий мікрофон — це форма публіцистичної діяльності учнів у школі. Звичайно учні критикують негативні сторони життя школи, розмірковують над життєво важливими проблемами. Теми виступів можуть бути сформульовані таким чином: "Що я хочу сказати...", "Чому в мене болить душа", "Увага, проблема", "Прошу слова". Виступи можуть бути побудовані за схемою: "Теза — аргумент — ілюстрація". Для організації відкритого мікрофона створюється робоча група, яка бере на себе організаційну, технічну та естетичну підготовки, встановлює кількість ораторів, забезпечує тишу під час виступів.

Публічні лекції — це лекції для школярів, на яких присутні вчителі, іноді батьки. Вони тривають 15 – 20 хв. і проводиться під час великої перерви. Щоб зацікавити слухачів, лекція повинна бути інформаційно-насиченою, з яскравими прикладами, впливати на настрій слухачів, мати продумане оформлення. Тематика лекцій може бути найрізноманітнішою: "Людина і природа", "Людина і краса", "Людина і гроші", "Людина і одяг", "Людина і мода", "Людина і мистецтво", "Життя і смерть" та інші. Публічна лекція — це завжди узагальнена інформація наукового, філософського плану, вона розвиває мислення учнів, учить замислюватися над проблемами життя, філософськи їх обмірковувати. Корисно періодично вносити елементи новизни в зміст, методику проведення й оформлення лекцій.

• **Групові форми роботи.** Командні змагання цих форм:

- Стимулювання суспільної активності шляхом організації дозвілєвої діяльності великих мас людей.

- Розвиток соціально-культурної творчості.

- Широке спілкування в результаті спільної діяльності.

- Забезпечення культурного відпочинку й розваг.

• **Індивідуальні форми виховної роботи:** читання художньої або публіцистичної літератури, колекціонування, філателія, нумізматики, гра на музичних інструментах тощо. Індивідуальні форми роботи повинні пов'язуватися з груповими і фронтальними. Це підготовка виступів на конференції, до участі в конкурсах, змаганнях.

Дозвілля, як ніяка інша діяльність, надає можливість учневі усвідомити себе особистістю, індивідуальністю, самоствердитися, розвинути свої інтереси та здібності та одночасно усвідомлювати себе частиною колективних спільнот.

РОЗДІЛ II Методика й організація проведення практичного заняття

Практичне заняття виїзного заходу переважно проводять у такій послідовності: організація, вступне слово керівника гуртка, інструктаж, пояснення нового матеріалу, практична робота, повторення правил техніки безпеки, пересування на точку збору, заключне слово керівника гуртка, рефлексія.

Для кожного заняття надзвичайно важливою є вступна частина. Чим вона динамічніша, тим швидше вихованці налаштуються на сприйняття нової теми та будуть готові до творчої роботи. Важливе нагадування основних вимог, правил на занятті, оголошення завдання на наступне заняття з короткою аргументацією. Це слід робити з огляду на те, що на початку заняття гуртківці уважніші й сконцентровані.

Після вступу керівник гуртка оголошує тему і мету заняття, визначає форми роботи на занятті, час на проведення окремих видів роботи, тобто надає заняттю конструктивно-прагматичного характеру, зацікавлює аудиторію.

Зачитує інструкції з поведінки на дорозі, в транспорті, якщо це необхідно та на відкритому просторі. Керівник дає інструктаж як поводитися у надзвичайній ситуації.

Після висвітлення теорії питання переходять до власне практичного заняття. Зазвичай виїзні заходи мають роль або мотивації, або підсумку з теми, з одного боку, дає змогу вихованцям ширше застосувати здобуті знання, а з іншого – відпрацювати навички самостійного виконання завдання. Для керівника гуртка такі комплексні завдання слугують також способом перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу гуртківцями

Практичні заняття мають бути різноманітними. Якщо вихованці зрозуміють, що всі їх навчальні можливості вичерпані, то різко знизиться рівень мотивації. Необхідно організовувати практичні заняття так, щоб вони відчували зростання складності завдань, що зумовлювало б позитивні емоції від власного успіху в навчанні, сприяло б творчості, пошукам.

Важливе значення в процесі практичних робіт мають індивідуальний підхід і продуктивне педагогічне спілкування. Гуртківці повинні отримати можливість розкрити і виявити свої здібності, свій потенціал. Тому при розробленні завдань і плану практичного заняття слід враховувати рівень підготовки та інтереси кожної дитини в групі, виступаючи в ролі

консультанта, не пригнічувати самостійності та ініціативу дітей (див. додатки).

ВИСНОВКИ

Дана методична розробка, може бути використана вчителями загальноосвітніх шкіл, керівниками гуртків закладів позашкільної освіти, і тими, хто зацікавився технічною творчістю, і хто б хотів розпочати займатися таким видом мистецтва і творчості, як конструювання повітряних зміїв. «Повітряні змії» – це перші кроки дитини до пізнання і розуміння світу техніки, спроби її власної творчої діяльності, процес опанування певної системи аеродинамічних технічних і технологічних знань, вмінь і навичок. Даний вид мистецтва і творчості розвиває згуртованість, командний дух, патріотичне ставлення та гордість за досягнення під час змагань.

І найбільша користь – це творче втілення всіх дитячих задумів, розвиток конструкторських здібностей та логічного мислення, уяви, фантазії; формування стійкого інтересу до технічної творчості.

Проведення таких занять з «Конструювання повітряних зміїв» допомагає ще більше розвивати у дітей (гуртківців) життєві цінності, творчість, працелюбність, самостійність, наполегливість і неповторність особистості дитини.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Ботюк О.Ф. Конструювання з паперу: навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 12 с.
- 2.Гончаренко В. В. Как люди научились летать - К: «Веселка», 1986. – с.143
- 3.Зверік А.П. «Повітряні змії в піонерському таборі»
- 4.Зверик А. Стартует змей-ракета. — Юный техник. — 1993. — № 1. с.64-66.
- 5.Організація вільного часу школярів URL:
http://softacademy.lnpu.edu.ua/Programs/Organizacia_vilnogo_chasu/part (дата звернення 31.03.2020)
- 6.Паладь С.Л. Клубне об'єднання в школі як виховний феномен URL:
http://refs.co.ua/64106-Klubnoe_ob_edinenie_v_shkole_kak_vospitatel_niyu_fenomen.html (дата звернення 28.03.2020)
- 7.Шарко В.Д. Фізика повітряного змія. Херсон, 2012.

Заняття

Дата проведення

Тема заняття: Повітряний змій – диск.

Мета: навчити дітей робити та запускати змій-диск,

Розвивати творче мислення у дітей,

Виховувати патріотичне ставлення, почуття взаємодопомоги та взаємоконтролю, екологічну відповідальність.

Завдання: випробувати в польоті конструкцію повітряного змія.

Методи: вербальні, наочні та практичні.

Методи виховання: переконання через розповідь, емоційний вплив через зміну навколишнього, стимулювання через знаходження внутрішньої мотивації.

Між предметні зв'язки: історія, фізика, креслення, міфологія, усна народна творчість.

Тип заняття: комбінований.

Форма заняття: групова

Обладнання: Моделі повітряних зміїв, ножиці, лінійки, клей, заготовки для роботи, фотографії (наочність).

Хід заняття

1 Вступна частина:

Повідомлення теми та мети заняття.

Актуалізація опорних знань :

- які форми повітряних зміїв вам відомі?
- які бувають типи повітряних зміїв?
- коли виникли повітряні змії?

Мотивація навчальної діяльності гуртківців:

- запустити повітряний змій, зроблений власними руками
- чий змій злетить краще ?
- кожен має пишатися витвором рук своїх

Інструктаж про поведження під час переходу (записи в журналі техніки безпеки)

Формування колони по-двоє. Рух 20 хвилин.

2. Основна частина. Розміщення дітей на галявині
Повідомлення гуртківця.

Легенда. Спекотне літо. Далека провінція давнього Китаю. Біля 3000 років до нашої ери. На рисовій плантації тяжко працюють селяни. Від пекучого сонця рятує лише широкий солом'яний капелюх. Гарячий вітер

інколи намагається капелюха зірвати... Ось капелюх раптово підхопило вітром, селянин встиг лише схопити мотузку, якою було скріплено рисові соломинки... Але що трапилось? Капелюх не впав! Селянин тримає мотузку, а капелюх ширяє в повітрі! Диво. Попіднімали голови і сусідні працівники. Всі з цікавістю спостерігали за літаючим капелюхом...

Керівник гуртка. Конструкцію змія-диска сьогодні ми випробуємо. Із назви зрозуміло, що змія має круглу, або овальну форму. Він може бути плоским, або об'ємним. Може мати жорсткий каркас, або надувну оболонку. До вашої уваги кілька конструкцій диско-образних зміїв, які зробили наші гуртківці.

Щоб визначити, хто буде перший запускати змія, влаштуємо вікторину!

1. Яка розвага відноситься до найдавніших (Запуск повітряних зміїв)

2. Коли стався перший запуск змія за давньогрецькими джерелами (це сталося в IV столітті до нашої ери. У корейських стародавніх сувоях говориться, що один генерал у ті далекі часи запустив повітряного змія з прикріпленим до нього ліхтарем, щоб вдихнути сміливість у своїх воїнів. Вони повірили тому, що це - нова зірка, яка обіцяє їм допомогу небес)

3. З якою практичною метою використовувались змії? (для перекидання мотузок через широкі річки і глибокі гірські ущелини, для залякування ворогів, для розвідки ворожих позицій)

4. Опишіть традиційну народну розвагу в Китаї, пов'язану з повітряними зміями.

5. Хто відкрив аеродинамічні властивості повітряних зміїв (Джордж Кейлі. Завдяки його знанням аероплан перестав здаватися нездійсненною мрією).

6. Хто вперше катався на зміях? (Джордж Покок у 1825 році один з його зміїв підняв у повітря його дочка Марту, яка стала однією з перших жінок-повітроплавців)

7. Священники схвалювали повітряних зміїв? (У 1859 році І.Д. Корднер, ірландський католицький священник, винайшов апарат для порятунку людей з терпить лихо корабля. За допомогою декількох повітряних зміїв одномісна кабіна могла перемістити людину з борту корабля на берег).

3. Заключна частина.

Повернення на точку виходу

Обґрунтування гуртківцями можливості використання отриманих знань, умінь, навичок.

4. Підсумок

Завдяки результатам, що ми отримали на занятті, ми можемо запускати змії-диск. Навіть зробити ремонт, якщо сталася поломка при падінні, адже принцип польоту цього змія нам відомий.

Рефлексія від дітей із зазначенням позитивних та негативних моментів заняття.

Техніка безпеки під час виїзних заходів
Інструкція з правил безпечної поведінки при проведенні екскурсій і
прогулянок

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ

_____
(посада керівника і

_____
скорочене найменування закладу)

" ____ " _____ 2020 № ____

(число, місяць, рік)

**Інструкція з правил безпечної поведінки вихованців при проведенні
екскурсій, цільових прогулянок з виходом за територію**

1. Вимоги безпеки перед початком виїзного заходу

1.1. Дана інструкція розроблена з метою забезпечення безпечної поведінки дітей при проведенні екскурсій, цільових прогулянок з виходом за територію позашкільного навчального закладу. Уважно вислухайте вихователя.

1.2. Йдучи колонами, дотримуйтеся правил поведінки в строю.

1.3. Діти в колоні повинні бути побудовані парами.

1.4. Направляючий і замикаючий колони повинен мати при собі сигнальні орієнтири.

2. Вимоги безпеки під час слідування

2.1. Йти необхідно колоною по двоє, тримаючись за руки.

2.2. Першій і останній дитині потрібно йти з сигнальними орієнтирами.

2.3. Колона не повинна розтягуватися, також не можна обганяти пару, яка йде попереду.

2.4. Під час руху в колоні не відволікайтеся, не розмовляйте голосно, не розмахуйте руками.

2.5. Між парами, що йдуть в колоні, повинна дотримуватися певна дистанція. Виходити з колони заборонено.

2.6. Колона повинна пересуватися по безпечній ділянці дороги, тротуару, дотримуючись Правил дорожнього руху. Не можна розмовляти зі сторонніми особами, з усіх питань слід звертатися до супроводжуючого.

2.7. Якщо тротуару немає, йдіть по узбіччю дороги назустріч руху транспорту.

2.8. Під час руху не піднімайте з землі і не штовхайте предмети, що лежать на шляху, а обходьте їх.

2.9. Не підходьте близько до проїжджої частини.

2.10. Переходити перехрестя можна тільки по пішохідному переходу на зелений сигнал світлофора.

2.11. У разі переходу проїжджої частини дороги без пішохідного переходу і світлофора подивіться наліво, а за тим направо – переконайтеся, чи немає машини.

2.12. Перекрийте рух сигнальними орієнтирами.

2.13. Переходьте дорогу тільки переконавшись, що транспорту немає.

3. Вимоги безпеки під час проведення виїзного заходу

3.1. При прибутті на відкриту місцевість не галасуйте, ведіть себе стримано.

3.2. Збудованою раніше колоною пройдіть так, щоб покласти свої особисті речі та організувати майданчик для подальшої роботи.

3.3. Не йдіть від супроводжуючого- керівника гуртка.

3.4. Під час заняття тримайтеся такого положення, щоб залишатися в полі зору керівника.

3.5. Не перебивайте дорослого під час бесіди.

3.6. Якщо у вас виникли питання, задайте їх після завершення бесіди.

3.7. Під час виїзних занять і цільових прогулянок не можна:

голосно розмовляти; бігати поза межами визначеної території; відставати від групи; йти зі сторонніми людьми; чіпати руками рослини, дерева поза визначеної території; смітити.

3.8. Дотримуйтеся черги для виконання вправ з Повітряними зміями, не штовхайтеся.

3.9. По завершенню виїзного заняття або цільової прогулянки побудуйтеся колоною по двоє, тримаючись за руки.

4. Вимоги безпеки при поверненні з виїзного заняття

4.1. Уважно вислухайте вихователя.

4.2. Дотримуйтеся правила поведінки в строю.

4.3. Візьміть сигнальні орієнтири для направляючого і замикаючого колону.

4.4. Побудуйтеся в колону по двоє.

4.5. Ідіть колоною по двоє, тримаючись за руки.

4.6. Використовуйте правила даної інструкції під час проходження (п.

Інструкцію розробив _____

УЗГОДЖЕНО:

Керівник (спеціаліст)
служби охорони праці закладу

З інструкцією ознайомлений (а)
«___» _____ 20__ р.

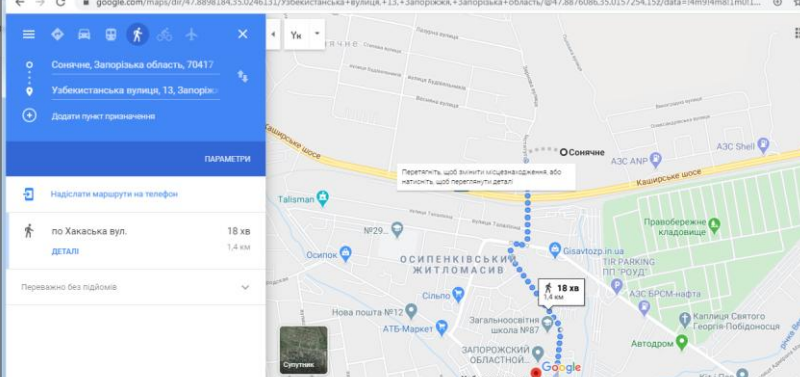
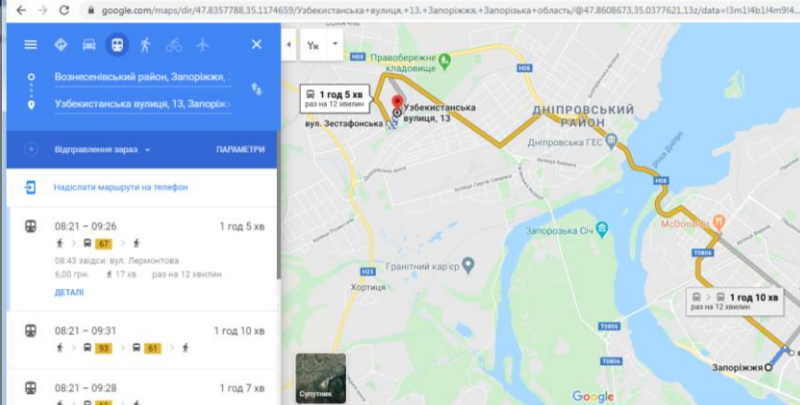
_____
(підпис)

Пакет:
Бесіди і інструкції з безпеки життєдіяльності дітей в ПНЗ

Правила користування інструментами для запуску зміїв

1. Користуйся ножицями із заокругленими кінцями.
2. Клади ножиці так, щоб вони були у захисному чохла і не виступали за край робочого місця.
3. Не залишай розкритим канцелярський ніж.
4. Проколюй предмет на спеціальній підкладці (дерев'яній або гумовій).
5. У процесі роботи тримай всі інструменти у спеціальному ящику, будь уважним.
6. Не проколюй шилом тверді предмети з гладенькою поверхнею (штапікі тощо).
7. Не користуйся шилом не за призначенням.
8. Слідкуй за справністю інструмента — шило має мати щільно припасовану ручку із захисним кільцем.

Маршрути для виїзних навчальних занять гуртка «Конструювання повітряних зміїв» м. Запоріжжя

№	Форма доставки	Км від навчального закладу	Назва місцевості	
1	Піша	1,4	Село Сонячне	
2	Громадський транспорт	13 км	Стадіон Медичного університету	
3	На замовлення	32 км	Аеродром с. Широке	